

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2026-01-15

Diarienummer:
ALN-2025-00607

Handläggare:
Evelyn Widenfalk Ehlin

Svar på motion om kliniskt träningscentrum för omsorgspersonal

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Karin Thalén (C) föreslår i motion väckt 11 november 2024 att ett Kliniskt Träningscentrum för omsorgspersonal startar för att utveckla kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Ett kliniskt träningscentrum (KTC) är en särskilt utrustad miljö där medarbetare inom vård och omsorg kan träna praktiska moment och utveckla sina kliniska färdigheter. Ett stationärt KTC, som föreslås i motionen, innebär dock att personal behöver resa till en fast plats för träning och utbildning. Detta kan vara svårt att genomföra fullt ut eftersom det medför frånvaro från den ordinarie verksamheten och samtidigt skapar resursmässiga utmaningar.

För Uppsala kommun, som är en stor kommun med geografiskt spridda verksamheter, är det ofta mer ändamålsenligt att arbeta med kompetenshöjande insatser på plats i verksamheten. Redan idag sker detta genom olika former av mobila lösningar, där personal med olika kompetenser åker ut till verksamheterna för att erbjuda stöd, utbildning och handledning. På så sätt kan fler medarbetare nås, träningen blir direkt

kopplad till det dagliga arbetet och verksamheten behöver inte avvara personal för längre utbildningstillfällen på annan plats.

Inom verksamheterna finns särskilt yrkesskickliga undersköterskor med uppdrag att bidra till kollegors kompetensutveckling genom stöd, handledning och återkoppling i det dagliga arbetet. Dessa funktioner bidrar till att höja kvaliteten i omsorgen och skapa en lärande kultur i verksamheterna.

Som ytterligare kompetenshöjande insats sker samarbete med Utbildning och jobbcenter kring en utbildning i yrkessvenska för medarbetare inom vård och omsorg. Utbildningen riktar sig främst till medarbetare med svenska som andraspråk och syftar till att stärka kommunikationen i mötet med brukare, anhöriga och kollegor samt att öka förståelsen för yrkesspecifik terminologi och arbetsrutiner. Utbildningen kombinerar språkutveckling med praktisk träning i vård- och omsorgsmoment. Undervisningen sker delvis i metodrum där deltagarna får öva i simulerade vårdssituationer som speglar det dagliga arbetet, exempelvis moment kring bemötande, hygien, förflyttning och basal omvårdnad. Genom att teori och praktik vävs samman får deltagarna möjlighet att utveckla språket i ett yrkesmässigt sammanhang, vilket stärker både den språkliga och den praktiska kompetensen.

Syftet med utbildningen är att stärka både språklig och yrkesmässig kompetens, bidra till ökad kvalitet i omsorgen samt främja integration och delaktighet i arbetsgemenskapen. Genom att medarbetare ges möjlighet att utvecklas och handleda kollegor skapas förutsättningar för både ökad kvalitet och förbättrad personalförsörjning, vilket gör kommunen till en mer attraktiv arbetsgivare.

Genom att utbildning och handledning sker nära det dagliga arbetet skapas förutsättningar för lärande i vardagen, vilket stärker kvaliteten, underlättar kompetensöverföring och bidrar till kontinuitet i verksamheten. Denna modell möjliggör både flexibilitet och närhet till omsorgens vardag, vilket stärker den praktiska kompetensen hos personalen och bidrar till trygghet i mötet med brukarna.

Samtidigt kompletteras dessa insatser med annat utbildningsmaterial och andra metoder för kompetensutveckling som successivt utvecklas. Mot denna bakgrund bedöms det vara mer ändamålsenligt att fortsätta utveckla de befintliga arbetssätten med kompetenshöjande insatser i verksamheterna genom flexibla och mobila lösningar.

Motionens intention om att stärka kompetensutvecklingen är angelägen och överensstämmer med det arbete som redan pågår genom mobila lösningar och andra insatser.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 januari 2026
- Bilaga, Motion om kliniskt träningscentrum för omsorgspersonal, Karin Thalén (C)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Motion om Kliniskt träningscentrum för omsorgspersonal

Ett Kliniskt Träningscentrum (KTC) är ett specialutrustat träningscenter där medarbetare inom äldreomsorg kan träna på ett kvalificerat omhändertagande och utveckla sina kliniska färdigheter för att kunna erbjuda en trygg och säker vård och omsorg av äldre. Både personal och studenter kan utveckla sin kliniska kompetens med hjälp av modeller och dockor, träningsattrapper och teknisk apparatur som t ex basal omvårdnad och hygien, munhälsa, förflyttningsteknik, vitalparametrar som puls och blodtryck, injektioner, sondnäring och sårvård.

Stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör startade ett Kliniskt Träningscenter i augusti 2022 med statliga stimulansmedel för god och nära vård. Deras KTC är lokaliserat till Högdalens vård-omsorgsboende och är ett specialutrustat träningscenter i kommunal regi där framför allt vård- och omsorgspersonal har möjlighet att träna på omhändertagande och olika kliniska och måltidsrelaterade färdigheter, och reflektera kring uppgifterna under ledning av instruktör som är specialistsjuksköterska och lärare i omvårdnadsämnen. De har åtta olika rum för träning av olika moment. I ett av rummen har de Nursing Anne, en kroppsstor datoriserad docka utvecklad för simulering och träning av medicinskt tekniska åtgärder som vitalparametrar, injektioner, sårvård mm. De har de första åren utbildat 1400 personer där varje person fått två halvdagar totalt 6 timmars utbildning och träning. Efter utbildningen erhåller man ett kompetenskort av ansvarig sjuksköterska på det boende man är anställd detta så att kunskaperna överförs i ordinarie arbete. Privata utförare kan köpa utbildningen av stadsdelen.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum fick 2023 uppdrag att följa upp verksamheten och kan konstatera att KTC bidrar till kompetensutvecklingen för undersköterskor och studenter men också kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Region Uppsala har ett Kliniskt träningscentrum och där är inriktningen träning och utbildning för studenter inom Uppsala universitet och sjukvårdspersonal med avancerad medicinsk simulering och högteknologisk utrustning. Äldreomsorgens målgrupp behöver praktisk träning i grundläggande omvårdnad men också språkstöd för dokumentation.

Inom Uppsala kommuns äldreomsorg finns stora behov av kompetensförsörjning och ett KTC skulle bidra till att öka kunskap, kompetens och praktiska färdigheter hos medarbetare och studenter inom vård- och omsorgsverksamheterna. Och det skulle öka kvaliteten för brukarna inom äldreomsorgen.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet att kommunfullmäktige beslutar

att ett Kliniskt Träningscentrum för omsorgspersonal startar för att utveckla kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen

Karin Thalén (C)
2024-11-04